

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌درسی رشته

فرهنگ و ارتباطات

Culture and Communication

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

گرایش‌ها

فضای مجازی	Virtual Space
ارتباطات میان فرهنگی	Cultural Communication
بلاغت رسانه‌ای	Media Rhetoric

گروه آموزشی-دانشگاهی

پایه

نام رشته: فرهنگ و ارتباطات

عنوان گرایش‌ها: فضای مجازی - ارتباطات میان فرهنگی - بلاغت رسانه‌ای

گروه تحصیلی: علوم انسانی

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

زیرگروه تحصیلی: علوم حوزوی - دانشگاهی

نوع مصوبه: بازنگری (به همراه تغییر عنوان)

پیشنهادی: دانشگاه غیردولتی - غیرانتفاعی باقرالعلوم (ع)

تاریخ تصویب: ۱۴۰۲/۱۰/۲۴

برنامه درسی بازنگری شده و تغییر عنوان یافته دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فرهنگ و ارتباطات، با گرایش‌های فضای مجازی - ارتباطات میان فرهنگی - بلاغت رسانه‌ای در جلسه شماره ۹۶۹ تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۴ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی مرتبط با گروه حوزوی - دانشگاهی پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو - برنامه درسی رشته علوم ارتباطات اجتماعی گرایش تبلیغات فرهنگی مصوب جلسه ۸۶ تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۴ کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی منسوخ شده و برنامه درسی بازنگری شده با عنوان جدید، جایگزین آن می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی مرتبط با گروه حوزوی - دانشگاهی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴، به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر روح اله رازینی

معاون آموزشی

و دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

دکتر رضا نقی زاده

مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دانشگاه باقر العلوم علیه السلام

برنامه درسی رشته

فرهنگ و ارتباطات

Culture and Communication

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

گروه گسترش و برنامه ریزی مراکز و موسسه های آموزشی و پژوهشی خاص

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دانشگاه باقر العلوم علیه السلام

برنامه درسی رشته

فرهنگ و ارتباطات

Culture and Communication

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

گرایش

فضای مجازی	Virtual Space
ارتباطات میان فرهنگی	Cultural Communication
بلاغت رسانه‌ای	Media rhetoric

اعضای کمیته تدوین و بازنگری برنامه:

عضو هیات علمی دانشگاه باقر العلوم (ع)

عضو هیات علمی دانشگاه باقر العلوم (ع)

عضو هیات علمی دانشگاه باقر العلوم (ع)

دکتر کریم خانمحمدی

دکتر علی اصغر اسلامی تنها

دکتر محمد علی غمامی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه: معرفی کلی و تبیین برنامه درسی

رشته‌ی ارتباطات در جهان معاصر به اجتماع آخرین دستاوردهای علوم انسانی از روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و هوش - مصنوعی تا پدیدارشناسی، نشانه‌شناسی و مطالعات انتقادی مبدل شده است. مقولات صلح و مقاومت، سلامت و معنویت، کار و فراغت، هنر و علم و تمام ساحت‌های زندگی انسان نیز با موضوع ارتباطات گره خورده است. رشته‌ی فرهنگ و ارتباطات با هدف تربیت محققانی طراحی گردیده است که قادرند نسبت ارتباطات با ساحت‌های مختلف حیات انسان (فرهنگ) را فهم و بر مبنای فرهنگ اسلامی - ایرانی، «روشنگری» کنند.

این رشته با تمرکز بر چهار گرایش رشته‌ی ارتباطات در جهان دانش شکل گرفته است: فضای مجازی، ارتباطات میان‌فرهنگی، بلاغت رسانه‌ای و فلسفه ارتباطات. گرایش‌های فوق، در عین آنکه رشته‌های شناخته شده در سطح جهانی هستند؛ ظرفیت‌های بومی و اسلامی را نیز در حوزه ارتباطات فعال می‌سازند زیرا این گرایشها بر روی فصل مشترک میان دانش‌های بومی و جهانی طراحی شده‌اند.

ب) اهداف

اصلی‌ترین هدف این رشته، تربیت «محقق» در عرصه‌ی ارتباطات است. محقق به معنای کسی است که بتواند عالمانه، نوآورانه و مسئولانه از حق ارتباطی انسان امروز در برابر چالش‌ها و بحران‌های انسانی، دفاعی کند. «آسیب‌ها و فرصت‌های متعدد فضای سایبر»، «مخاصصات و تعاملات فرهنگی و میان‌فرهنگی» و در نهایت «ضعف‌ها و قوت‌های بلاغی و رسانه‌ای برای تبلیغ ارزش‌های انسانی و اسلامی» و «ظرفیت‌های حکمی در جهان اسلام و فقدان نظریه‌های بومی» چهار محور اصلی مورد توجه این رشته است که تحت این عناوین در سرفصل‌های وزارت علوم سابقه‌ای ندارد.

اما برای فهم اهداف رشته لازم است تحولات تاریخی این رشته در دانشگاه‌های ایران را ارتباطات در ایران از دو مبدأ متفاوت رخ داده است. یکی در مسیر رشته‌ی روابط عمومی^۱ بود و بعد از انقلاب ادامه یافت. مسیر دیگر در راستای ارزش‌های انقلاب اسلامی از درون تبلیغ سر برآورد. مسیر اول بیشتر در دانشگاه علامه‌ی طباطبائی و دانشگاه تهران پی گرفته همچون امام صادق(ع) و پس از آن دانشگاه باقرالعلوم (ع)^۲ در مسیر دوم گام نهادند. اگرچه دو مسیر بسیار زیاد بود؛ اما هویتی متفاوت از همدیگر یافته بودند.

اهمیت تبلیغ و رویکرد الهیاتی به مقوله ارتباطات سبب شد تا دانشگاه‌هایی با دغدغه‌ی اسلامی و ایرانی شروع به بازنگری محتوای رشته ارتباطات کنند. برای نمونه دانشگاه امام صادق علیه‌السلام با رویکردی «معارفی»^۳ و برای «تربیت سیاست‌گذاران و کارشناسان متعهد»، این برنامه‌ها را مورد بازنگری قرار داد^۳ و دانشگاه باقرالعلوم علیه‌السلام با رویکرد «معرفتی» و برای «تربیت محققان و نظریه-پردازانی» ناظر به مسائل جامعه ایرانی، دست به بازنگری این رشته زد. اگرچه مرزهای کلام و حکمت در جهان اسلام در بیشتر موارد بسیار به هم نزدیک است اما به طور کلی می‌توان گفت، رویکرد معارفی بیشتر بر سنتهای کلامی و تاریخی در اسلام تاکید دارد اما رویکرد معرفتی بر سنت حکمی و عقلی در جهان اسلام تمرکز دارد.

^۱ دانشگاه باقرالعلوم (ع) اساساً در فضای دفتر تبلیغات اسلامی شکل گرفت.

^۲ رشته معارف اسلامی و فرهنگ و ارتباطات در دانشگاه امام صادق(ع) پیش از این تحت عنوان «معارف اسلامی و تبلیغ» بوده است.

^۳ گرایش اصلی رشته ارتباطات در دانشگاه امام صادق علیه‌السلام، سیاستگذاری بود.

این برنامه درسی با نگاهی معرفتی، رشته‌ی ارتباطات را مورد بازنگری قرار داده است. با همین رویکرد، محتوا و گرایش‌های این رشته پدید آمده است. توجه به مفهوم دین، فرهنگ، غرب‌شناسی، هنر، فلسفه، فقه و کلام در درس‌های اصلی و اختیاری بخشی از این تلاش بوده است. گرایش‌های این رشته نیز با همین هدف ایجاد شدند:

۱- فضای مجازی: با وجود آنکه چندین دهه از ظهور این فضا در زندگی انسان گذشته است و هر روز سهم بیشتری از زمان و حیات انسانی را به خود اختصاص می‌دهد، هیچ رشته‌ای تحت این عنوان شکل نگرفته است. سازمانها و نهادهای حاکمیتی، دولتی، خصوصی و مردمی متعددی^۴ در نسبت با این فضا پدید آمده‌اند اما هیچ کرسی مستقل دانشگاهی به این موضوع اختصاص نیافته است. تلاش این برنامه درسی ایجاد رویکردی معرفتی-فرهنگی در مواجهه با فضای مجازی متناسب با مبانی اسلامی و ایرانی است.

۲- بلاغت رسانه‌ای: مفهوم بلاغت از مفاهیمی است که در عرصه ارتباطات به شدت مورد توجه است^۵ به نحوی که یکی از بیشترین مداخل دانشنامه بین‌المللی ارتباطات (۱۲ جلدی) مربوط به مطالعات بلاغی است. در عین حال، بلاغت یکی از عرصه‌های مهم علمی در جهان اسلام به شمار می‌آید. توجه توأمان به این دو عرصه و نسبت آن با مسائل امروز سبب شد گرایش «بلاغت رسانه‌ای» شکل بگیرد. محققان دانشگاهی و حوزوی پیش از این، رشته‌های ارزشمندی همچون «تبلیغ و ارتباطات» و «ارتباطات اجتماعی، تبلیغات فرهنگی» را طراحی کرده بودند اما به عرصه بلاغت در ارتباطات توجه کمی داشتند. گرایش بلاغت رسانه‌ای، این مفهوم دانشی مهم در جهان علم را برای تاسیس نگاهی علمی به تبلیغ و تبلیغات فرهنگی و فعالیت رسانه‌ای به کار گرفته است.

۳- ارتباطات میان‌فرهنگی: موانع ارتباط میان اقوام و مذاهب در کشور و ارتباطات میان ملتها و ادیان در جهان، یکی از چالش‌های مهمی حوزه علوم اجتماعی و انسانی است که در این گرایش مورد توجه قرار می‌گیرد^۶. در مقابل ارتباطات توده^۷ تعریف می‌شود. در حالیکه توده، خالی از هر معنا و ساختاری تعریف از معنا و ساختار است. ارتباطات توده‌ای در ایران به خصوص در دانشگاه علامه و تهران بی ارتباطات میان‌فرهنگی که نگاهی تعاملی در میان ملتها و فرهنگها را جایگزین نگاه یک سو به کلی مغفول مانده است.

۴- فلسفه ارتباطات: بدون توجه به مبانی معرفتی و فلسفی، نمی‌توان مباحث جدی در خصوص ارتباطات را پی گرفت. نظریه‌های مدرن بر پایه فلسفه‌های نوکانتی، نیچه‌ای و هایدگری در مورد ارتباط، تکنولوژی و فرهنگ و رسانه، بسط پیدا کرده است اما هنوز چارچوبهای معرفتی در جهان اسلام برای نظریه‌پردازی در حوزه ارتباطات پدید نیامده است. تلاش این گرایش در برنامه درسی تربیت محققانی برای فهم فلسفه ارتباطات، فرهنگ و رسانه و توانایی بسط نظریه‌های اسلامی و بومی است.

^۴ شورای عالی فضای مجازی، ساترا، فیدبو و

^۵ ترجمه دایره المعارف بین‌المللی ارتباطات (۱۳۹۰)، تهران: دانشگاه امام صادق علیه السلام، ص ۴۲.

^۶ intercultural communication

^۷ mass cultural communication

مراجعه شود به انواع جمع‌های انسانی در دسته‌بندی بلومر (group, public, crowd & mass)

پ) اهمیت و ضرورت

تحولات ارتباطات، سرعتی مضاعف نسبت به پدیده‌های دیگر پیدا کرده است؛ اما در مقابل، دانش ارتباطات با کندی به آنها واکنش نشان می‌دهد. با وجود آنکه فضای سایبر و اینترنت سال‌هاست که وارد زندگی روزمره مردم شده است؛ اما همچنان در دانشگاه‌ها رشته‌ای تخصصی به این موضوع و مسائل آن نمی‌پردازد. فرهنگ و تنوعات آن فرصت‌ها و چالش‌های زیادی در سطح جهانی ایجاد کرده؛ اما محققان ارتباطات چندان به موضوع فرهنگ توجه نمی‌کنند. بلاغت در جهان اسلام و غرب به عنوان یکی از اصیل‌ترین و کارآمدترین الگوهای ارتباطی مورد استفاده قرار می‌گیرد ولی دانشگاهیان و حوزویان از اهمیت این حوزه مطالعاتی در مواجهه با مسائل امروز غافل مانده‌اند. از همه مهم‌تر و مغفول‌تر، پایه‌های معرفتی و فلسفی در حوزه ارتباطات است که بدون آنها نمی‌توان به نظریه و مدل‌های بومی و اسلامی در این حوزه دست یافت. این رشته به همراه گرایش‌های تخصصی، این چهار عرصه‌ی جدید و مغفول در دانش ارتباطات را مورد توجه قرار داده است.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (۱) - توزیع واحدها

تعداد واحد	نوع دروس
۱۴	دروس جبرانی
۶	دروس تخصصی الزامی
۱۶	دروس تخصصی اختیاری
۶	دروس تخصصی الزامی گرایش
۴	پایان‌نامه
۳۲	جمع

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
توانایی کنشگری محققانه در عرصه فضای مجازی	جامعه‌شناسی فرهنگی فضای مجازی نظریه‌های فضای مجازی سیاستگذاری فضای مجازی در ایران آشنایی با علوم شناختی روش تحلیل داده‌های دیجیتال
توانایی کنشگری محققانه در عرصه تعاملات میان مذاهب، اقوام و نژادها و ملیت‌ها	مبانی ارتباطات میان فرهنگی جغرافیای فرهنگی و معرفتی جهان اسلام جغرافیای فرهنگی ایران جهانگردی فرهنگی دیپلماسی فرهنگی
توانایی کنشگری محققانه در عرصه تبلیغ	بلاغت: نظریه و نقد آشنایی با علوم شناختی آشنایی با الگوهای تبلیغی - رسانه‌ای ادیان آشنایی با کلام اجتماعی روابط عمومی: نظریه و کاربرد
مهارت‌های پژوهشگری در حوزه ارتباطات و رسانه	روش تحقیق در ارتباطات (۱ و ۲) معناشناسی روش تحلیل داده‌های دیجیتال
آگاهی از مسائل و نظریه‌های فرهنگ و ارتباطات	نظریه ارتباطات (۱ و ۲) نظریه و تحلیل فرهنگی فلسفه فرهنگ ارتباطات د ارتباطات در فلسفه تکنوا اخلاق ارتباط میان فقه ار مبانی انسان‌شناسی مردمی غرب‌شناسی و سیاستگذاری فرهنگی
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط
کنشگری محققانه در عرصه فرهنگ	اصول ارتباطات در اسلام کاربرد علم ارتباطات روان‌شناسی اجتماعی
توانایی پژوهشگری در مسائل اجتماعی	مبانی جامعه‌شناسی مبانی ارتباطات انسانی منطق تحقیق در علوم انسانی - اسلامی آشنایی با نرم‌افزارها و پایگاه‌های پژوهش

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

پذیرش داوطلبان شرکت در این رشته منوط به داشتن مدرک لیسانس یا گواهی اتمام سطح دو از حوزه علمیه است. شرایط عمومی دانشجویی تابع مقررات و مصوبات آموزش عالی و شرایط اختصاصی در چارچوب مقررات آموزش عالی، تابع سیاست‌های دانشگاه یا موسسه برگزارکننده دوره است.

چ) شرایط، ضوابط و الزامات اجرا و گسترش رشته؛

این رشته شامل دوره‌ای فشرده با ۲۰ واحد درس الزامی، ۸ واحد درس اختیاری و ۴ واحد پایان‌نامه است. دروس الزامی نیز شامل ۱۰ واحد درس تخصصی برای تمام گرایشها و ۱۰ واحد درس تخصصی در یکی از گرایشهای این رشته است.

در هر سال چند گرایش با توجه به صلاحدید گروه آموزشی و نیازهای علمی و عملی برای جذب دانشجو اعلام خواهد می‌شود و گرایش‌هایی که متقاضیان آن به تعداد کافی (با توجه به ظرفیت ورودی دانشگاه) باشند، تشکیل خواهد شد. متقاضیان هنگام ورود می‌توانند چند اولویت را مشخص نمایند تا در صورت تشکیل نشدن یک گرایش، بتوانند در گرایش‌های دیگر شرکت کنند.

تمام گروه‌ها و دانشکده‌های ارتباطات می‌توانند درخواست اجرای این رشته را داشته باشند.

ه) زمینه‌های شغلی حال و آینده

سازمان‌ها در عصر اطلاعات، یا اساساً رسانه‌ای و فرهنگی هستند یا بخش‌های اساسی آنها، رسانه‌ای و فرهنگی است. فارغ‌التحصیلان این رشته می‌توانند در این سازمان‌ها و بخش‌ها مشغول به کار شوند. «صداسیما» یا «فرهنگ و ارتباطات» و «آموزش و پرورش» گرفته تا شرکت‌های خصوصی و... زمینه‌هایی برای اشتغال به حساب می‌آیند.

اما این رشته بیش از آنکه کارمند یا مدیر برای یک سازمان تربیت کند، با هدف تربیت در جامعه طراحی شده است. نیروهایی که بتوانند فارغ از محدودیت‌های سازمانی، نیازهای اجتماعی مردم را برطرف نمایند. کنشگرانی که نه تنها نیازهای خرد مردم را تأمین می‌کنند که نیازهای فکری و تمدنی آنها را نیز در نظر می‌گیرند. این کنشگری در دو حوزه زیر شامل چهار گرایش در نظر گرفته شده است:

- فعالیت در فضای مجازی و میان فرهنگی: بخش عمده‌ای از فعالیت‌های اجتماعی ما در فضای مجازی و میان فرهنگی رخ می‌دهد؛ اما در دانشگاه‌های کشور هیچ رشته‌ای تأسیس نشده است تا این فعالیت‌ها را بر دانش، بنیان نهد. هدف این رشته، تربیت کنشگرانی است که بتوانند ظرفیت‌هایی این فضاها را در سطوح مختلف جامعه (فرهنگی، اجتماعی و حتی سیاسی و اقتصادی) برای تأمین نیازهای مردم درک کنند بدون آنکه محدود به بروکراسی سازمان‌های دولتی و اغراض شرکت‌های خصوصی شوند. برای این هدف دو گرایش فضای مجازی و ارتباطات میان فرهنگی طراحی شده است.

• ایده‌پردازی با تأمل در خاستگاه‌های دانش ارتباطات: متفکران بزرگ ارتباطات به خاستگاه‌های معرفتی دانش ارتباطات باز می‌گردند تا با تأمل بر روی آنها بتوانند ایده‌هایی نو در حوزه ارتباطات تولید کنند و مسیرهای طی نشده‌ی جدیدی را فعال نمایند. گرایش بلاغت رسانه‌ای و فلسفه ارتباطات، با هدف این ایده‌پردازی و افق‌گشایی در حوزه ارتباطات در نظر گرفته شده است که امکان‌های جدیدی را برای کارآفرینی و کنشگری فراهم می‌کند.

ی) جایگاه تمدنی، فرهنگی و اجتماعی (جایگاه رشته تحصیلی در حوزه تمدنی گذشته، حال و آینده و بافت فرهنگی و اجتماعی کشور)

کریگ در کتاب مهم خود، هفت سنت بزرگ نظریه‌پردازی ارتباطات را در غرب معرفی می‌کند که مهمترین آنها، سنت بلاغت (رتوریک) مبتنی بر رساله‌ی خطابه ارسطو است. سپس سنت‌های دیگر همچون پدیدارشناسی و نشانه‌شناسی را با تمرکز بر فیلسوفان غربی مانند ادموند هوسرل و جان لاک روایت می‌کند. با در نظر گرفتن این نکته:

- همانگونه که فلسفه ارسطو در غرب، شروع نظریه‌پردازی در خصوص ارتباطات است، حکمت در جهان اسلام نیز مانند نظریه‌ی فارابی در رساله‌ی اللسان و المله واجد مبانی و مبادی نظریه‌پردازی در ارتباطات و فرهنگ است.

- همانگونه که نظریه بلاغت در یونان، به عنوان خاستگاه نظریه ارتباطات بارها بازخوانی شده، نظریه‌های بلاغت در جهان اسلام همچون نظریه جرجانی در رساله‌ی اسرار البلاغه نیز رویکردی متفاوت در نظریه ارتباطات خواهد بود.

عدم درک درست جایگاه فلسفه و بلاغت در نظریه‌پردازی ارتباطات، باعث شده به ظرفیتهای فلسفی و بلاغی در این زمینه توجه نمایند و به طریق اولی، متون مهم در مورد بازخوانی قرار دهند. رشته‌ی فرهنگ و ارتباطات، این دو عرصه‌ی کلیدی را در گرایشهای بلاغت رسانه‌ای و فلسفه ارتباطات دنبال خواهد کرد و آشنایی با ظرفیتهای زمینه را برای حضور کنشگرانه و مبتکرانه دانشجویان در میدان نظری و عملی ارتباطات مهیا می‌کند.

اما برای فعال شدن کنشگری دانشجویان این رشته، تنها به بازخوانی تراث معرفتی بسنده نمی‌شود بلکه بر روی عرصه‌ی تاثیرگذار جهانی دست گذاشته می‌شود. گرایشهای ارتباطات میان فرهنگی و فضای مجازی، دو عرصه مهم جهانی را می‌کاود که پیش از این در ایران به عنوان رشته یا گرایشی تعریف نشده‌اند.

فهم درست تراث فکری در تمدن اسلامی-ایرانی از یک سو و توجه به عرصه‌های جدید و تاثیرگذار جهانی از سوی دیگر، دانشجویان را برای ایجاد مسیرهای جدید، پرانگیزه و توانمند می‌سازد. برای نمونه، طراحان این دوره در خصوص فضای مجازی معتقدند با فهم درست مفهوم فضا در تمدن اسلامی می‌توان در خصوص امتداد آن به فضای مجازی رویکردی ایجابی و در عین حال انتقادی داشت. به تدریج با تربیت چنین افرادی، زمینه‌ی علمی برای گشودن امکاناتی تمدنی پیش پای جمهوری اسلامی فراهم خواهد شد.

بنابراین «رشته‌ی فرهنگ و ارتباطات» از بنیاد، تمدنی و فرهنگی است که با در نظر گرفتن فصل مشترک دانش‌های بومی و جهانی؛ مانند فلسفه و بلاغت درصدد ارتقای جایگاه تمدنی کشور در عرصه‌ی علم ارتباطات است و از سوی دیگر با در نظر گرفتن حوزه‌های عملی مغفول مانند فضای مجازی و ارتباطات میان فرهنگی، درصدد ارتقای جایگاه تمدنی کشور در تعاملات میان فرهنگی و در مواجهه با فضای مجازی است.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع				تعداد جلسات	تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	پژوهشی	کارگاهی		نظری	عملی		
۱	مبانی جامعه‌شناسی	۲	☒				۱۶	۳۲			
۲	مبانی انسان‌شناسی فرهنگی	۲	☒				۱۶	۳۲			
۳	روانشناسی اجتماعی	۲	☒				۱۶	۳۲			
۴	مبانی ارتباطات انسانی	۲	☒				۱۶	۳۲			
۵	منطق تحقیق در علوم انسانی - اسلامی	۲		☒			۱۶	۱۶	۱۶		
۶	آشنایی با نرم افزارها و پایگاههای پژوهش	۲		☒			۱۶				
۷	آشنایی با مفاهیم و متون انگلیسی در ارتباطات	۲		☒			۱۶				

*: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، عملی (از نوع کارگاهی) ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورز

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی - مشترک همه گرایش‌ها

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع				تعداد جلسات	تعداد ساعات*		پیش‌نیاز	هم‌نیاز
			نظری	عملی	کارگاهی	پژوهشی		نظری	عملی		
۱	نظریه ارتباطات (۱)	۲	☒				۱۶	۳۲		مبانی ارتباطات	
۲	روش تحقیق در ارتباطات (۱)	۲		☒			۱۶	۱۶	۱۶		
۳	نظریه و تحلیل فرهنگی	۲		☒			۱۶	۱۶	۱۶		

*: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، عملی (از نوع کارگاهی) ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی ۶۴ یا ۱۲۸ ساعت است.

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری - مشترک همه گرایش‌ها

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع				تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	پژوهشی	آزمایشی		مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه است.	نظری	عملی		
۱	نظریه ارتباطات (۲)	۲	☒				۱۶			۳۲		نظریه ارتباطات (۱)	
۲	روش تحقیق در ارتباطات (۲)	۲		☒			۱۶			۱۶			
۳	فقه ارتباطات	۲	☒				۱۶			۳۲			
۴	کاربرد علم ارتباطات	۲	☒				۱۶			۳۲			
۵	رسانه‌شناسی	۲	☒				۱۶			۳۲			
۶	اصول ارتباطات در اسلام	۲	☒				۱۶			۳۲			
۷	آشنایی با علوم شناختی	۲	☒				۱۶			۳۲			
۸	روش تحلیل داده‌های دیجیتال	۲		☒			۱۶			۱۶			
۹	غرب‌شناسی و سیاستگذاری فرهنگی	۲	☒				۱۶						
۱۰	جغرافیای فرهنگی ایران	۲	☒				۱۶						
۱۱	جهانگردی فرهنگی	۲	☒				۱۶						
۱۲	مبانی فلسفه و حکمت هنر	۲	☒				۱۶						
۱۳	معناشناسی	۲	☒				۱۶			۳۲			
۱۴	آشنایی با کلام اجتماعی	۲	☒				۱۶			۳۲			
۱۵	فلسفه فناوری و رسانه	۲	☒				۱۶			۳۲			
۱۶	اخلاق ارتباطات و رسانه	۲	☒				۱۶			۳۲			

جدول (۵) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی گرایش فضای مجازی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	فنی		نظری	عملی		
۱	جامعه‌شناسی فرهنگی فضای مجازی	۲	☒			۱۶	۳۲			
۲	نظریه‌های فضای مجازی	۲	☒			۱۶	۳۲		نظریه ارتباطات ۱	
۳	سیاستگذاری فضای مجازی در ایران	۲	☒			۱۶	۳۲			

*: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، عملی (از نوع کارگاهی) ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی ۶۴ یا ۱۲۸ ساعت است.

جدول (۶) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی گرایش ارتباطات میان فرهنگی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع				تعداد جلسات	تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	پایه	پیشرفته		نظری	عملی		
۱	مبانی ارتباطات میان فرهنگی	۲	☒				۱۶	۳۲		نظریه و تحلیل فرهنگی	
۲	جغرافیای فرهنگی و معرفتی جهان اسلام	۲	☒				۱۶	۳۲			
۳	دیپلماسی فرهنگی	۲	☒				۱۶	۳۲			

*: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، عملی (از نوع کارگاهی) ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی ۶۴ یا ۱۲۸ ساعت است.

جدول (۷) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی گرایش بلاغت رسانه‌ای

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	فکری - عملی		نظری	عملی		
۱	بلاغت: نظریه و نقد	۲	☒			۱۶	۳۲		نظریه ارتباطات ۱	
۲	آشنایی با الگوهای تبلیغی - ارتباطی ادیان	۲	☒			۱۶	۳۲			
۳	روابط عمومی: نظریه و کاربرد	۲	☒			۱۶	۳۲			

*: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، عملی (از نوع کارگاهی) ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی ۶۴ یا ۱۲۸ ساعت است.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

عنوان درس به فارسی: مبانی جامعه‌شناسی

نوع درس و واحد		Introduction to Sociology		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی ■			دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی □			دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری □	۲		تعداد واحد:
	پروژه/رساله / پایان نامه □	۳۲		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با مفاهیم و گزاره‌های پایه در فهم جهان اجتماعی
- کسب بینش جامعه‌شناختی جهت تحلیل مسائل اجتماعی و فرهنگی با تاکید بر جامعه ایران معاصر

اهداف ویژه:

پ) سرفصل‌ها:

۱. کنش اجتماعی؛ رفتار، کنش، کنش متقابل، تعامل اجتماعی
۲. پدیده اجتماعی، واقعیت اجتماعی و هنجار اجتماعی
۳. جهان اجتماعی؛ چیستی و گستره آن
۴. اجزا و لایه های جهان اجتماعی
۵. موقعیت، نقش و پایگاه اجتماعی در جهان اجتماعی
۶. نهادهای اجتماعی: دین، سیاست، خانواده، آموزش و اقتصاد
۷. تغییر اجتماعی: کارگزاران، انواع و پیامدها
۸. کجروی و کنترل اجتماعی
۹. تحولات هویتی جهان اجتماعی؛ گذر سنت به تجدد و مدرنیته
۱۰. هویت ایرانی و تحولات آن در ابعاد سیاسی، جمعیتی، اقتصادی و فرهنگی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. جهان های اجتماعی، حمید پارسانیا، کتاب فردا، ۱۳۹۲.
۲. مبانی جامعه‌شناسی، مفاهیم و گزاره های پایه، غلامرضا صدیق اورعی و همکاران، نشر پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۸.
۳. دعوت به جامعه‌شناسی؛ نگاهی انسان گرایانه، پیتر ال. برگر، ترجمه رضا فاضل، نشر ثالث، ۱۴۰۲.
۴. مبانی جامعه‌شناسی، بروس کوئن، ترجمه رضا فاضل، نشر سمت، ۱۴۰۰.
۵. درآمدی بر جامعه‌شناسی، نیکلاس ابرکرامبی، ترجمه هادی جلیلی، نشرنی، ۱۳۹۶.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: مبانی انسان شناسی فرهنگی

عنوان درس به انگلیسی:		Basics of Cultural Anthropology		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:				جبرانی ■ نظری ■
دروس هم نیاز:				تخصصی الزامی □ عملی □
تعداد واحد:		۲		تخصصی اختیاری □ نظری-عملی □
تعداد ساعت:		۳۲		پروژه/ رساله / پایان نامه □

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با تاریخچه، مفاهیم، روش ها، نظریه ها و حوزه های مختلف انسان شناسی جهت کاربست آن در مطالعات فرهنگی

اهداف ویژه:

پ) سرفصل ها:

۱- تاریخچه و مفهوم شناسی:

- انسان، فرهنگ، قوم
- تمایز انسان شناسی با مردم شناسی
- تمایز انسان شناسی با جامعه شناسی
- مردم نگاری، خود مردم نگاری، تجربه نگاری

۲- رویکردهای نظری در انسان شناسی:

- رویکردهای رایج
 - تطور گرایی در مقابل اشاعه گرایی: تایلر و بوآس
 - ساختاری و کارکردی: لوی اشتراوس و مالتیوفسکی
- رویکردهای ایرانی و اسلامی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال
- آزمون پایانی

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. انسان شناسی یاریگری، مرتضی فرهادی، تهران، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات و انتشارات حبله رود، ۱۴۰۲.
۲. تاریخ اندیشه و نظریه های انسان شناسی، ناصر فکوهی، تهران، نشر نی، ۱۳۸۱.
۳. مردم شناسی ایرانی: تاملاتی در وضع امروز ایران، ابراهیم فیاض، تهران، سپیده باران، ۱۳۹۳.
۴. نظام ادب، تعارف و مفهوم وجهه در فرهنگ ایرانی، سوفیا کوتلاکی، ترجمه زهرا فرخ نژاد/ آذردخت جلیلیان
۵. نظریه و روش در انسان شناسی برای دانشجویان، استنلی بارت، ترجمه شاهنده سعیدی، دفتر پژوهش های فرهنگی، ۱۳۸۸.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

۳- حوزه های انسان شناسی:
و مردم
سیاسی

عنوان درس به فارسی: روانشناسی اجتماعی

Social psychology		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد	نظری ☒ جبرانی ☒	دروس پیش نیاز:
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	دروس هم نیاز:
تعداد واحد:	۲	
تعداد ساعت:	۳۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با مفاهیم و نظریه‌ها و کاربردهای دانش روان‌شناسی اجتماعی در تعاملات انسانی در جهان اجتماعی

اهداف ویژه:

پ) سرفصل‌ها:

- بخش اول: کلیات: تعریف، تاریخ و روش
 بخش دوم: تفکر اجتماعی: شناخت، ادراک، خود و نگرش
 بخش سوم: رفتار اجتماعی: هم‌رنگی، جذابیت‌های میان فردی، پرخاشگری و پیشداوری
 بخش چهارم: کاربرد روان‌شناسی اجتماعی
۱. روان‌شناسی تبلیغات
 ۲. روان‌شناسی شهری
 ۳. روان‌شناسی سلامت و بهداشت
 ۴. سیاست‌گذاری تغییر رفتار روزمره

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
 آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. روان‌شناسی اجتماعی با نگرش به منابع اسلامی، محمد رضا سالاری فر و مسعود آذربایجانی، اکبر عباسی، محمد کاویانی، سید مهدی موسوی اصل، نشر پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و سمت، ۱۳۹۵
۲. روان‌شناسی اجتماعی (نظریه‌ها، مفاهیم و کاربردها)، یوسف کریمی، نشر: ارسباران، تهران ۱۳۹۹
۳. درآمدی بر روان‌شناسی اجتماعی، مجموعه ضرورت‌های جامعه‌شناسی روانی، کلود تاپا و همکاران، ترجمه مرتضی کتبی، نشر نی، ۱۳۹۵
۴. روان‌شناسی تبلیغات، باب ام. فنیس، ولف گانگ اشتروب مترجم: محسن شاهین پور، سمیه اولی، انتشارات سوره مهر تهران ۱۳۹۳
۵. مقدمه‌ای بر روان‌شناسی شهری، مجید صفاری‌نیا، مهزاد صفاری‌نیا، فاطمه خالقی‌دل‌اور، فاطمه امیرآبادی، شیلر کیخانی به ویراستاری حسن عمار، تهران نشر تیس، ۱۳۹۰

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: مبانی ارتباطات انسانی

نوع درس و واحد		Human Communication foundations		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی ■			دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی □			دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری □			تعداد واحد:
	پروژه/ رساله / پایان نامه □			تعداد ساعت:
		۲	۳۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با مفاهیم، مدل‌ها و سطوح ارتباطات انسانی

اهداف ویژه:

پ) سر فصل‌ها:

- ۱- کلیات: چستی ارتباط، الگوهای کنشی و تراکنشی، مکتب انتقالی و آیینی
- ۲- مفاهیم: ارتباطات، فرهنگ، زبان، معنا، دیگری، رسانه، مخاطب، پیام و ...
- ۳- ارتباطات درون و میان فردی: ارتباطات کلامی و غیرکلامی، مهارت‌های ارتباطی همچون گوش دادن
- ۴- ارتباطات گروهی و سازمانی: تصمیم‌گیری، مشارکت، رهبری
- ۵- ارتباطات عمومی: روابط عمومی، سخنرانی عمومی
- ۶- ارتباطات رسانه‌ای و شبکه‌ای (به طور خلاصه و اجمالی): توده، سازمان‌های رسانه‌ای، فناوریهای رسانه‌ای

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. فیسک، جان، درآمدی بر مطالعات ارتباطی، ترجمه مهدی غبرایی، تهران: دفتر مطالعات و توسعه‌ی رسانه‌ها، ۱۳۸۶.
۲. کری، جیمز. ارتباطات و فرهنگ. تهران: نقطه، ۱۳۷۶.
۳. ارتباطات انسان، مولانا، حمید، تهران: دانشگاه امام صادق(ع)، ۱۴۰۱.
۴. مدیریت ارتباطات، برکو، ری ام، اندرو دی ولوین، و دارلین آر ولوین. با ترجمه سید محمد اعرابی و داود ایزدی تهران: دفتر پژوهشهای فرهنگی، ۱۳۸۶.

5. Essentials of Human communication, Devito Joseph. A, Allyn & bacon, 2011

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: منطق تحقیق در علوم انسانی - اسلامی

نوع درس و واحد		Research logic in Islamic and human sciences		عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری	☒ جبرانی			دروس پیش نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی			دروس هم نیاز:
☒ نظری - عملی	☐ تخصصی اختیاری			تعداد واحد:
	پروژه/ رساله / پایان نامه ☐			تعداد ساعت:
		۲	۳۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

آشنایی با چارچوبهای اصلی تحقیق به خصوص دو مبحث «مسئله‌مندی» و «ایده‌پردازی» با نگاهی عمیق و در عین حال کاربردی

اهداف ویژه:

پ) سرفصل‌ها:

۱. معنای تحقیق
۲. موضوع یابی
۳. ادبیات نظری
۴. مسئله‌مندی
۵. ایده‌پردازی
۶. روش‌شناسی
۷. نگارش تحقیق

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- تکمیل طرح تصویب عنوان پایان نامه یا مقاله مرتبط با آن ۸۰ درصد
- آزمون پایانی ۲۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. طرح پژوهش: رویکردهای کیفی، کمی و ترکیبی، جان دبلیو کرسول، جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۸.
۲. نگارش دانشگاهی: مقاله‌نویسی، سید علی اصغر سلطانی، نشر لوگوس، ۱۳۹۹.
۳. نظریه‌سازی در علوم اجتماعی، پاملا شومیکر و جیمز تانکارد، نشر جامعه‌شناسان، ۱۳۸۷.
۴. اصول و فنون پژوهش در گستره دین‌پژوهی، احد فرامرز قراملکی، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه قم، ۱۳۸۶.
۵. روش تحقیق با تکیه بر حوزه علوم قرآن و حدیث، احمد پاکتچی، دانشگاه امام صادق علیه السلام، ۱۳۹۱.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: آشنایی با نرم افزارها و پایگاه های پژوهش

نوع درس و واحد		Introduction to research softwares and databases		عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری	☒ جبرانی			دروس پیش نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی			دروس هم نیاز:
☒ نظری- عملی	☐ تخصصی اختیاری	۲		تعداد واحد:
	پروژه/ رساله / پایان نامه ☐	۳۲		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با ابزارها و پایگاه های نوین پژوهش و تمرین مدیریت درست آنها

اهداف ویژه:

پ (سرفصل ها):

۱. نرم افزارهای عمومی مانند اکسل و پاورپوینت
۲. نرم افزارهای ارجاع مانند پژوهیار
۳. نرم افزارهای یادداشت برداری و کدگذاری مانند مکس کیودا
۴. نرم افزارهای ویرایش مانند ویراستیار
۵. سامانه های مشابهت یاب مانند سمیم نور
۶. آشنایی با پایگاه های علمی (پایگاه های مقاله، کتاب و پایان نامه): از ایرانداک و نور تا سیج و پروکوئست

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. اشتفان، رادیکر، تحلیل داده های کیفی با استفاده از مکس کیودا، ترجمه اباذر اشتری، تهران، اندیشه احسان، ۱۴۰۱.
۲. فراهانی، ابوالفضل و دیگران، آشنایی با پایگاه های معتبر علمی و روش های جستجوی اطلاعات، تهران، حتمی، ۱۳۹۸.
۳. اشتفان، رادیکر، تحلیل داده های کیفی با استفاده از مکس کیودا، ترجمه اباذر اشتری، تهران، اندیشه احسان، ۱۴۰۱.
۴. هراتی، هادی، مدیریت و استناددهی منابع علمی با نرم افزار پژوهیار، تهران، چاپار، ۱۳۹۹.
۵. سالگانیک، متیو جی، درآمدی بر علوم اجتماعی محاسباتی، ترجمه عبدالحسین کلانتری، تهران، سروش، ۱۴۰۱.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: آشنایی با مفاهیم و متون انگلیسی در ارتباطات

نوع درس و واحد		Introduction to english concept and text in communication		عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری	☒ جبرانی			دروس پیش نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی			دروس هم نیاز:
☒ نظری - عملی	☐ تخصصی اختیاری		۲	تعداد واحد:
	پروژه/ رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با مفاهیم و متون ارتباطات در زبان های دیگر با تاکید بر زبان انگلیسی

اهداف ویژه:

پ) سرفصل ها:

۱- آشنایی با مهارت های درک مطلب

۲- آشنایی با نکات گرامری: انواع اسم، صفت، ضمائر، فعلها و جملات شرطی

۳- آشنایی با مفاهیم مهم ارتباطات

(۲) ارتباط

(۴) زبان

(۶) بلاغت

(۸) رسانه

(۱۰) مخاطب

(۱) فرهنگ

(۳) کنش

(۵) نشانه

(۷) تبلیغات

(۹) پیام

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. گیل، دیوید و بریجت ادمز، الفبای ارتباطات، ترجمه محمد نبوی و دیگران، تهران، دفتر مطالعات و برنامه ریزی رسانه ها (مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه ها)،

۱۳۸۴.

۲. دونزباخ، ولفگانگ. (۱۳۹۰) دایره المعارف بین المللی ارتباطات، ترجمه مسعود کوثری و حسن بشیر و دیگران. تهران: دانشگاه امام صادق علیه السلام.

۳. بلیک، رید، طبقه بندی مفاهیم در ارتباطات، ترجمه مسعود اوحدی، تهران، سروش، ۱۳۹۷.

4. Donsbach, Wolfgang, The concise encyclopedia of communication, Malden, wiley & Blackwell, 2015.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: نظریه ارتباطات (۱)			
نوع درس و واحد		Communication theory 1	
نظری ■	جبرانی □	مبانی ارتباطات	
عملی □	تخصصی الزامی ■		
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری □	۲	تعداد واحد:
	پروژه/ رساله / پایان نامه □	۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با نقشه‌ای کلی از نظریه‌های ارتباطات

اهداف ویژه:

پ) سرفصل‌ها:

- سنت سخنوری
- سنت روانشناسی اجتماعی و تاثیر
- سنت نشانه‌شناختی و بازنمایی
- نظریه‌های پدیدارشناسی
- نظریه‌های فرمانش‌شناسی
- نظریه‌های جامعه‌شناسی و تعامل‌گرا
- نظریه‌های انتقادی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
- آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. گریفین، ام، نگاه اول به نظریه ارتباطات، ترجمه دکتر غلامرضا آذری، تهران: سمت، ۱۴۰۱.
۲. مولانا، سیدحمید (۱۳۸۹)، «بعادی نظری در باب اسلام و ارتباطات»، مجله معرفت: ۹-۱۱۱.
۳. ویندال، سون. کاربرد نظریه‌های ارتباطات. تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها، ۱۳۷۶.
4. Foss, Karen A., and Stephen W. Littlejohn. Theories of Human Communication, 9th Edition. New York: Wadsworth Publishing/Thomson, 2008.
5. McQuail, Denis, Mark Deuze, Media and Mass Communication Theory, SAGE Publications, 2020.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: روش تحقیق در ارتباطات (۱)

نوع درس و واحد		Communication research method ۲		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی □			دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی ■			دروس هم نیاز:
نظری - عملی ■	تخصصی اختیاری □	۲		تعداد واحد:
پروژه/رساله/پایان نامه □		۳۲		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با سه سطح روش تحقیق شامل (مبانی، راهبردها و رویه‌ها)

اهداف ویژه:

پ) سرفصل‌ها:

۱- پیشفرضهای فلسفی روشهای تحقیق کیفی (به اجمال)

- تفاوت مبانی روش کیفی با روش کمی
 - آشنایی با پیشفرض‌ها فلسفی رایج در تحقیقات کیفی (رئالیسم، ایده‌آلیسم، فمینیسم و پراگماتیسم)
- ۲- راهبردهای تحلیل (با توجه به نیاز پژوهشی دانشجویان)

تحلیل روایت	تحلیل پدیدارشناختی	تحلیل بلاغی
تحلیل معناشناسی	تحلیل مضمون	تحلیل گفتمان
مردم نگاری	داده بنیاد	تحلیل نشانه‌شناسی

۳- رویه‌های گردآوری: مصاحبه، مشاهده، اسنادی

۴- ارزیابی تحقیقات کیفی مانند مثلث سازی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۵۰ درصد
آزمون پایانی	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. طاهری، آراین (۱۳۹۶)، کتاب کالبد شکافی فیلم، تهران: نشر سوره مهر. (شامل «تحلیل روایت»، «تحلیل بلاغی»، «تحلیل نشانه شناسی» و ...)
۲. قراملکی، فرامرز. (۱۳۸۵). روش شناسی مطالعات دینی/تحریری نو. مشهد: دانشگاه علوم رضوی.
۳. کرسول، جان (۱۳۹۶)، طرح پژوهش: رویکردهای کمی، کیفی و شیوه ترکیبی، ترجمه حسن دانایی فر و علی صالحی، تهران: کتاب مهربان نشر.
۴. لیندلف، تامس و برایان نیلور (۱۳۹۲)، روشهای تحقیق کیفی در علوم ارتباطات، ترجمه عبدالله گیویان، تهران: همشهری.
۵. ذکائی، سعید (۱۳۹۹)، هنر انجام پژوهش کیفی (از مسئله‌یابی تا نگارش)، تهران: انتشارات آگاه.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: نظریه و تحلیل فرهنگی

عنوان درس به انگلیسی:		Cultural theory and analysis		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:				جبرانی ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:				تخصصی الزامی ☒ عملی ☐
تعداد واحد:		۲		تخصصی اختیاری ☐ نظری- عملی ☒
تعداد ساعت:		۳۲		پروژه/ رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با پدیده‌های فرهنگی به منظور ایجاد توان تحلیل مسائل حوزه‌ی فرهنگ

اهداف ویژه:

پ) سر فصل‌ها:

۱- مفاهیم: فرهنگ، فرهنگ عامه، توده، بت وارگی و شیء وارگی، مک دونالدیزیشن، مصرف فرهنگی، سرمایه فرهنگی و ...

۲- حوزه‌ها: اقتصاد، خانواده، سرگرمی و فراغت، بدن، سیاست فرهنگی، گردشگری، فضای سایر

۳- مسائل فرهنگی ایران

- عقلانیت - عرفان
- نهاد بومی علم - نهاد مدرن علم
- زن خانه‌دار - زن شاغل ۲۷
- دولتی - بازاری - مردمی
- هویت شیعی - هویت اسلامی
- انقلاب فرهنگی - ثبات فرهنگی
- آیینهای ملی - آیینهای محلی
- پوشش سنتی - مدرن
- فضاهای اصیل - فضاهای جدید ۲۸.
- شبکه‌ی ملی اطلاعات - شبکه جهانی اطلاعات
- عدالت رسانه‌ای - آزادی رسانه‌ای
- یکسان‌سازی - پلورالیسم فرهنگی
- زبان ملی - تکثر زبانی
- زبان بین المللی واحد - تکثر زبانهای خارجی
- تعامل با شرق - تعامل با غرب
- کیفیت جمعیت - کمیت جمعیت
- روستایی - شهری - عشایری
- خانه‌های سنتی - خانه‌های مدرن
- هنر متناسب با نیازهای بومی -

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. آزاد ارمکی، محمد تقی (۱۳۸۳)، جامعه شناسی تغییرات فرهنگی در ایران، انتشارات آن.
۲. استریناتی، دومینیک (۱۳۸۰)، مقدمه‌ای بر نظریه‌های فرهنگ عامه، ترجمه ثریا پاک‌نظر، تهران: گام نو.
۳. اسمیت، فیلیپ (۱۳۸۳)، درآمدی بر نظریه فرهنگی، ترجمه حسن پویان، تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی؛ مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها.
۴. کلهر، سینا (۱۴۰۱)، مسئله شناسی فرهنگی، تهران: انتشارات سوره مهر.
۵. پارسا، حمید. «نظریه و فرهنگ: روش‌شناسی بنیادین تکوین نظریه‌های علمی». راهبرد فرهنگ، ۱۳۹۲: ۲۸-۷.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: نظریه ارتباطات (۲)

نوع درس و واحد		Communication theory ۲		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی □	نظریه ارتباطات ۱		دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی □			دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری ■	۲	تعداد واحد:	
	پروژه/رساله / پایان نامه □	۳۲	تعداد ساعت:	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

آشنایی با نقشه‌ای کلی از نظریه‌های ارتباطات با تاکید بر رویکردها و نظریه‌های بومی و اسلامی در این حوزه

اهداف ویژه:

پ) سرفصل‌ها:

۱- رویکردهای دینی در ارتباطات

- نظریه بلاغت و بیان در جهان اسلام
 - نظریه‌های معنا، کلمه و اسم در فقه، کلام، فلسفه و عرفان اسلامی
 - نظریه هنجاری و مطبوعات اسلامی
 - نظریه‌های جیمز کری، مارتین بوبر، نیل پستمن و ... در غرب
- ۲- تحلیلی بر مبانی نظریه‌های ارتباطی: مبانی هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و انسان‌شناختی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
- آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. باهنر ناصر و همکاران، گفتارهایی در فرهنگ و ارتباطات اسلامی (سه جلد)، تهران انتشارات دانشگاه ام.
۲. پارسانیا، حمید. نماد و اسطوره، انتشارات فردا، ۱۳۹۷.
۳. جمعی از نویسندگان، جستارهایی در رسانه (دو جلد): دین و رسانه، تهران: انتشارات دانشگاه ادیان و مذاهب، ۱۳۸۸.
۴. ضیف، شوقی، تاریخ و تطور علوم بلاغت، ترجمه محمد رضا ترکی، سمت، ۱۳۹۳.
۵. فیاض، ابراهیم. (۱۳۸۶). منظری اسلامی به ارتباطات و رسانه. در دین و رسانه. صص ۳۳۹-۳۵۵. تهران: دفتر پژوهشهای رادیو.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: روش تحقیق در ارتباطات (۲)

نوع درس و واحد		communication research method (2)		عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری	☐ جبرانی			دروس پیش نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی			دروس هم نیاز:
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:	
	پروژه/ رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با سه سطح روش تحقیق شامل (مبانی، راهبردها و رویه‌ها)

اهداف ویژه:

پ) سر فصل‌ها:

- فرآیند تحقیق کمی

- ۱) فرضیه سازی
 - ۲) نمونه گیری
 - ۳) جمع آوری
 - ۴) تفسیر
 - ۵) اعتباریابی
- ۲- اجزای تحقیق کمی: مفاهیم، متغیرها و مقیاسها
- ۳- راهبردهای تحقیق کمی (آنالوگ)
- تحلیل محتوا
 - پیمایش
 - آزمایش
- ۴- راهبردهای تحقیق کمی (دیجیتال)
- پایش مبتنی بر محیطهای دیجیتال
 - پیمایش مبتنی بر محیطهای دیجیتال

آزمایش مبتنی بر محیطهای دیجیتال

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- ۱- تحقیق در رسانه‌های جمعی، راجر دی. ویمر و جوزف آر. دومینیک، ترجمه سید کاووس امامی، تهران، انتشارات سروش، ۱۳۹۶
- ۲- روش‌های پژوهش در رسانه‌ها و ارتباطات، آرتور آسا برگر، ترجمه احسان شاه قاسمی، تهران، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۴۰۰.
- ۳- درآمدی بر علوم اجتماعی محاسباتی، متیوجی سالینگ، ترجمه عبدالحسین کلانتری، تهران، سروش، ۱۴۰۰

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: فقه ارتباطات

عنوان درس به انگلیسی:		Communication jurisprudence		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:				جبرانی ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:				تخصصی الزامی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:		۲		تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲		پروژه/ رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با حوزه های دانشی فقه به معنای عام آن یعنی «نظریه کنش دینی» و مباحث اصلی آن

اهداف ویژه:

پ (سرفصل ها):

- ۱- چستی فقه و نسبت آن با حکمت عملی
- ۲- رویکردهای فقهی
 - رسانه های سنتی
 - رسانه های جمعی
- ۳- قواعد فقهی در حوزه ارتباطات
- ۴- طبقه بندی مسائل فقهی و حقوقی بر مبنای نوع رسانه
 - شبکه های اجتماعی
 - دنیای واقعیت مجازی
- ۵- مسائل ارتباطات در فقه سنتی
- ۶- مسائل ارتباطات در فقه نظام در مواجهه با ایدئولوژیهای لیبرال و سوسیال
 - مالکیت رسانه
 - مالکیت معنوی
 - استقلال رسانه
 - آزادی بیان
- ۷- مسائل ارتباطات در فقه
 - آفت تکشف: به نمایش گذاشتن
 - آفت تجسس: جستجوی عیوب
 - حریم خصوصی
 - تبلیغات رسانه ای
 - نظارت و حاکمیت

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. حسینی، سید علی، قواعد فقهی فرهنگ و ارتباطات، تهران: دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۶.
۲. طائب، مهدی، فقه رسانه، قم: تسنیم اندیشه، ۱۳۹۲.
۳. عبدالرحمن، طه، دین الحیاء: من الفقه الائتماری الی فقه الائتمانی، بیروت: موسسه العربیه للفرکر و الابداع، ۲۰۱۷.
۴. قانع، احمد علی، قواعد فقه در میدان فرهنگ و ارتباطات، تهران: دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۷.
۵. نهایندی، علی، فقه رسانه و ارتباطات (دو جلد)، مشهد: به نشر، ۱۳۹۸.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: کاربرد علم ارتباطات

نوع درس و واحد		Communications applications		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی □			دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی □			دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری ■	۲		تعداد واحد:
	پروژه / رساله / پایان نامه □	۳۲		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با کاربرد علم ارتباطات و شاخه‌های مختلف این دانش

اهداف ویژه:

پ) سر فصل‌ها:

- ارتباطات سلامت
- ارتباطات شهری
- ارتباطات رشد
- ارتباطات خانواده
- ارتباطات میان فرهنگی
- ارتباطات سایر
- ارتباطات آموزشی
- ارتباطات بحران
- ارتباطات سیاسی
- ارتباطات بازرگانی
- ارتباطات سازمانی
- ارتباطات آیینی (با تاکید بر آیینهای دینی)

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- منبع اصلی: دوتزباخ، ولفگانگ. (۱۳۹۰) دایره المعارف بین المللی ارتباطات، ترجمه کوثری، بشیر و دیگران. تهران: دانه
۱. سون ویندال و دیگران (۱۳۹۷). کاربرد نظریه‌های ارتباطات. ترجمه علیرضا دهقان، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
 ۲. شرف الدین، سید محمد حسین (۱۳۹۹). مخاطب شناسی در ارتباطات تبلیغی، تهران: شرکت چاپ و نشر بین الملل.
 ۳. فرخی، میثم (۱۴۰۰). مسجد در فرهنگ و ارتباطات اسلامی. تهران: رشد فرهنگ.
 ۴. فرهنگی، علی اکبر (۱۳۹۵). ارتباطات سازمانی. تهران: رسا.
 ۵. فرهنگی، علی اکبر (۱۴۰۰). ارتباطات انسانی در کلاس درس. تهران: موسسه فرهنگی مدرسه برهان.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: رسانه‌شناسی			
عنوان درس به انگلیسی:		Medialogy	
نوع درس و واحد			
نظری	■	جبرانی	□
عملی	□	تخصصی الزامی	□
نظری-عملی	□	تخصصی اختیاری	■
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	
پروژه/ رساله / پایان‌نامه		□	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

آشنایی با رویکردهای پدیدارشناختی، انتقادی و نشانه‌شناختی در فهم رسانه و نظم رسانه‌ای موجود و مطلوب در این چهار سطح

اهداف ویژه:

پ) سرفصل‌ها:

- ۱- تحلیل ماده‌ی رسانه: نظریه سوگیری ارتباطات
 - ۲- تحلیل صورت رسانه: نظریه‌های آیینی ارتباطات
 - ۳- تحلیل مالکان و مدیران رسانه‌ها: نظریه‌های انتقادی
 - ۴- تحلیل غایبی رسانه‌ها: نظریه‌های پدیدارشناختی و نشانه‌شناختی ارتباطات
 - ۵- شناخت رسانه‌ها بر اساس مولفه‌های چهارگانه فوق
- هوش مصنوعی (و رباتهای مهم مانند جی‌پی‌تی)
 - پلتفرم اینترنتی (و پلتفرمهای مهم مانند اینستاگرام یا توییتر)
 - سایت (و سایتهایی مهم مانند خبرگزاری ایرنا یا ویکی پدیا)
 - سینما (فیلمهای مهم تاریخ ایران و جهان)
 - تلویزیون (و شبکه‌های مهم مانند شبکه پویا یا بی‌بی‌سی)

- رادیو (و شبکه‌های مهم مانند رادیوهای محلی یا جهانی)
- کتاب (و کتابهای مهم مانند صحیفه سجاده یا شاهنامه)
- رسانه‌های دینی (مسجد، کلیسا، نامه ...)
- رسانه‌های سنتی (قهوه‌خانه، زور)

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
- آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. دانسی، مارسل. (۱۳۸۸). نشانه‌شناسی رسانه‌ها. ترجمه‌ی گودرز میرانی و بهزاد دوران. تهران: نشر چاپار.
۲. فیاض، ابراهیم. (۱۳۸۵). «نظام آرمانی رسانه‌ها». پگاه حوزه، ۱۸۲، ۲.
۳. کانتونی، لورنزو؛ و تاردینی، استفانو. (۱۳۹۱). اینترنت. ترجمه‌ی گروه مترجمان. تهران: امیرکبیر.
۴. کروتی، دیوید؛ و هویس، ویلیام. (۱۳۹۱). رسانه و جامعه. ترجمه‌ی مهدی یوسفی و رضا مرزانی. تهران: دانشگاه امام صادق علیه السلام.
۵. مولانا، حمید. (۱۳۸۲). الگوی مطبوعات و رسانه‌های اسلامی. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: اصول ارتباطات در اسلام

نوع درس و واحد		Communication foundations in islam		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی □			دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی □			دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری ■	۲		تعداد واحد:
	پروژه/ رساله / پایان نامه □	۳۲		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- بازاندیشی در مفاهیم بنیادین ارتباطات انسانی از منظر قرآن و بازشناسی نظریه و اصول هنجاری حاکم بر ارتباطات اجتماعی و جمعی از منظر قرآن و حدیث

اهداف ویژه:

پ) سرفصل ها:

۱- مفاهیم بنیادین

رابطه ، ارتباط و ترابط و تواصل

مفاهیم ارتباطی در قرآن: دعوت، بلاغ، کلمه، اسم، قول و ...

۲- مبانی نظری ارتباطات اجتماعی اسلامی: توحید، امانت، شهادت، کرامت

۳- اصول ارتباطات اجتماعی اسلامی: اصل ولایت، اصل امر به معروف، اصل تعارف

۴- نظریه ها: نظریه هنجاری رسانه ها، نظریه معنا

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. خدا و انسان در قرآن، ایزوتسو، توشهیکو، ترجمه احمد آرام، تهران، شرکت سهامی انتشار، ۵

۲. درآمدی بر ارتباطات جمعی از منظر اسلام: الگوی رسانه مطلوب، حسن یوسف زاده، علی اصغر اسلامی تنها، سید محمد علی غمامی، انتشارات موسسه آموزشی و

پژوهشی امام خمینی، ۱۳۹۴

۳. باهنر ناصر و همکاران، گفتارهایی در فرهنگ و ارتباطات اسلامی (سه جلد)، تهران انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۵

۴. محمود یوسف السماسیری، فلسفات الاعلام المعاصرة فی ضوء المنظور الإسلامی، فرجینیا، آمریکا: المعهد العالمی للفکر الإسلامی، ۲۰۰۸م

۵. الاعلام الاسلامی فی مواجهه الاعلام المعاصر، طنطنا، دار البشیر للثقافه و العلوم الاسلامیه ۱۴۱۴/ ۱۹۹۴

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: آشنایی با علوم شناختی

نوع درس و واحد		Introduction to cognitive sciences		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی □			دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی □			دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری ■			تعداد واحد:
پروژه/رساله / پایان نامه □				تعداد ساعت:
				۲
				۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

آشنایی اولیه با گستره‌ی علوم شناختی و کاربردهای آن و در پی آن شناخت ظرفیت دانشهای اسلامی در مطالعه‌ی ذهن

اهداف ویژه:

پ) سر فصل ها:

- تاریخچه‌ی و عرصه‌های علوم شناختی

- فلسفه‌ی ذهن: ذهن به مثابه بدن زنده ۳۴.
- زبان شناسی شناختی: ذهن به مثابه زبان
- مردم شناسی: ذهن به مثابه فرهنگ
- ۲- علوم اسلامی و علوم شناختی ۳۵.
- ذهن و بدن در فلسفه اسلامی
- ذهن و زبان در بلاغت اسلامی
- ذهن و مغز در طب اسلامی ۳۹.
- ۳- کاربردهای علوم شناختی
- درمان
- آموزش
- سیاستگذاری
- عصب شناسی: ذهن به مثابه مغز
- روان شناسی شناختی: ذهن به مثابه روان
- مطالعات هوش مصنوعی: ذهن به مثابه دستگاه الگوریتمی
- ذهن در قرآن: عقل و علم و فقه و شعور و ظن و جهل
- ذهن و روان در اخلاق و عرفان اسلامی: شهود و رویا
- ذهن و الگوریتم های تفکر در منطق و فقه اسلامی ۴۱.

- تبلیغات
- جنگ

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال
- ۵۰ درصد
- آزمون پایانی
- ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. کالک، دنیل، ویلیام هیرشن، پیت مندیک، جاناتان واسکان (۱۳۹۶)؛ علوم شناختی: مقدمه‌ای بر ذهن و مغز، مترجم: شهره صادقی، الهه کمری؛ تهران: انتشارات نویسه پارس.
۲. گیج، نیکول و برنارد بارس (۱۳۹۹)؛ مبانی علوم اعصاب شناختی: راهنمای مقدماتی، مترجم: کمال خرازی، تهران: سمت.
۳. لیکاف، جورج (۱۳۹۸)؛ قلمروی تازه علوم شناختی، مترجم: جهان شاه میرزاییگی، تهران: آگاه.
۴. اعرافی، علیرضا (۱۳۹۳)؛ ضمیر ناخود آگاه در قرآن، قم: موسسه اشراق و عرفان.
5. Slaone, Jason (2014); Religion and cognition, NewYork: routledge.

عنوان درس به فارسی: روش تحلیل داده‌های دیجیتال

نوع درس و واحد		Method of digital data analysis		عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری	☐ جبرانی			دروس پیش نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی			دروس هم نیاز:
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲		تعداد واحد:
	☐ پروژه / رساله / پایان نامه	۳۲		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی دانشجویان با روشهای کمی، کیفی و محاسباتی تحلیل داده‌های دیجیتال

اهداف ویژه:

پ) سرفصل‌ها:

- ۱- مفاهیم: معنای دیجیتال، علوم انسانی دیجیتال، داده و کلان داده
- ۲- روشهای کیفی دیجیتال: اخلاق، شیوه گردآوری اطلاعات و راهبرد تحلیل مانند مردم نگاری دیجیتال
- ۳- روشهای کمی دیجیتال: اخلاق، شیوه گردآوری اطلاعات و راهبرد تحلیل مانند پیمایش آنلاین
- ۴- روشهای محاسباتی دیجیتال: از نظر سالگانیک، نویسنده کتاب علوم اجتماعی محاسباتی (پژوهش در عصر دیجیتال)، «علوم اجتماعی محاسباتی یک روش تحقیق جدید است که بدون جایگیری در هر یک از دسته‌های روش کمی و کیفی»
- داده‌های کلان در فضای مجازی
- جمع آوری اطلاعات (از طریق برنامه نویسی یا ایجاد سکوها خدماتی)
- راهبردهای تحلیل اطلاعات (مشارکت انبوه، داده کاوی، تحلیل شبکه یا استفاده از هوش مصنوعی)
- اخلاق پژوهش در علوم اجتماعی محاسباتی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال **۵۰ درصد**
- آزمون پایانی **۵۰ درصد**

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. بردیک، آن و دیگران (۱۳۹۷)، علوم انسانی-دیجیتال، مترجم: مهدی صداقت پیام، تهران: سمت.
۲. داسون، کاترین (۱۴۰۲)، روش‌های تحقیق دیجیتال، مترجم: علی اکبر حدادی و سحر اسماعیلی، تهران: ادیبان روز.
۳. سالگانیک، متیو جی (۱۴۰۱)، درآمدی بر علوم اجتماعی محاسباتی، ترجمه عبدالحسین کلانتری، تهران: سروش.
۴. مانوویچ، لی یف (۱۴۰۲)، تحلیل کلان‌دادهای فرهنگی، مترجم: حسین حسینی و زهرا اسدی، تهران: پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی.
5. Dicks, Bella (2011), Digital Qualitative Research Methods, SAGE Publications Ltd.
6. Salmons, Janet E. (2021), Doing Qualitative Research Online, SAGE Publications Ltd.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: غرب‌شناسی و سیاستگذاری فرهنگی

نوع درس و واحد		Occidentalism and cultural policy		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی □			دروس پیش‌نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی □			دروس هم‌نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری ■			تعداد واحد:
پروژه/رساله / پایان‌نامه □				تعداد ساعت:
				۲
				۳۲

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

آشنایی با تاریخ اندیشه و جغرافیای فرهنگی مدرن از منظر غرب‌شناسی

اهداف ویژه:

پ) سر فصل‌ها:

۱- مفاهیم: شرق‌شناسی (استشراق)، غرب‌شناسی (استغراب)، تجدد، غربزدگی و غرب‌سیتزی

۲- تاریخ فرهنگی غرب

- یونان: صورت اسطوره‌ای غرب
- قرون وسطی و رنسانس: صورت هنری، دینی و علمی غرب
- روشنگری: صورت فلسفی غرب
- روشنفکری: صورت سیاسی-اجتماعی غرب
- پیوند شرق با غرب: شرق‌شناسانی همچون هردر و گوته (دیوان غربی - شرقی)

۳- جغرافیای فرهنگی غرب

اروپای منفصل: سیاستهای فرهنگی-رسانه‌ای انگلیس و آمریکا

- پراگماتیسم و داروینیسم: از مید تا لاسول
- گرایشهای صهیونیستی و یهودی

اروپای مرکزی و شمالی: سیاستهای فرهنگی-رسانه‌ای آلمان و فنلاند

- نظریه انتقادی: از هورکهایمر تا هابرماس
- گرایشهای پروتستانی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادهی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. سعید، ادوارد. (۱۳۷۷). شرق‌شناسی. ترجمه‌ی عبد الرحیم گواهی. تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
۲. پارسایان، حمید. (۱۳۹۱) انواع و ادوار روشنفکری، با نگاهی به روشنفکری حوزوی. قم: کتاب فردا.
۳. دامایر، فرد راینهارد. (۱۳۸۴). راه‌های بدلیل: فراسوی شرق‌شناسی و غرب‌شناسی. ترجمه‌ی فاطمه صادقی و نرگس تاجیک. تهران: پرسش.
۴. داوری اردکانی، رضا؛ مجتهدی، کریم؛ طاهر زاده، اصغر؛ مددپور، محمد؛ نجفی، موسی؛ و آوینی، مرتضی. (۱۳۹۵). غرب‌شناسی. اصفهان: آرما.
۵. کجویان، حسین (۱۴۰۰). تجددشناسی و غرب‌شناسی: حقیقت‌های متضاد. تهران: امیرکبیر.

عنوان درس به فارسی: جغرافیای فرهنگی ایران

عنوان درس به انگلیسی:		Cultural geography of iran		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:				جبرانی ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:				تخصصی الزامی ☐ عملی ☐
تعداد واحد:		۲		تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲		پروژه/رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

- شناخت عمیق تر از تنوع فرهنگی در ایران به عنوان یک سرمایه و ظرفیت برای فراروی از مشکلات فرهنگ

اهداف ویژه:

پ) سر فصل ها:

۱-جغرافیای فرهنگی-معرفی ایران :

بر اساس جغرافیای معرفی: قم، ری، فارس، اصفهان، خراسان، آذربایجان

بر اساس جغرافیای قومیتی: فارس، عرب، آذری، کرد، لر، بلوچ، ترکمن

○ ساحت های عمومی: زبان، آیین و سبک

○ ساحت های نخبگانی: دین، علم و هنر

۲- فرآیندهای فرهنگی در جغرافیای ایران معاصر

○ اسلامی بودن / شدن

○ ایرانی بودن / شدن

○ غربی بودن / شدن

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. ثلاثی، محسن؛ «جهان ایرانی و ایران جهانی»، تهران: نشر مرکز، ۱۴۰۱.

۲. حسن زاده، علیرضا، مردم شناسی ایرانی: چالش ها و پرسش ها: گفت و گو، هم آبی و هم اندیشی اندیشمندان و مردم شناسان ایرانی، تهران، وزارت

فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان میراث فرهنگی کشور، مرکز مردم شناسی، نشر افکار، ۱۳۸۷.

۳. رامشت، محمد حسین؛ راهدان مفرد، محمد؛ «دستگاه جغرافیایی ایران»، تهران: مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، ۱۳۹۵.

۴. فیاض، ابراهیم؛ «جغرافیای معرفی ایران»، مجله پگاه حوزه، شماره ۱۱۰، آذر ۱۳۸۲.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: جهانگردی فرهنگی

عنوان درس به انگلیسی:		Cultural tourism		نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:				جبرانی ☐	نظری ☒
دروس هم نیاز:				تخصصی الزامی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:		۲		تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲		پروژه/ رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با مفاهیم و رویکردهای جهانگردی با رویکردی میان فرهنگی در مطالعات ارتباطات

پ (سرفصل ها):

- مفاهیم
- توریسم، گردشگری، جهانگردی
 - سفر، سیاحت، زیارت، سیر
 - رویکردها
 - جامعه شناسی - روانشناسی
 - اقتصادی - سیاسی
 - اسلامی گردشگری (رویکرد آفاقی و عبرت بنیان)
 - عرصه ها و بازیگران و سازمانها
 - جهانگردی دینی و زیارت
 - جهانگردی علمی
 - گردشگری سلامت

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. مبانی گردشگری فرهنگی، رضا احمدیان، آذین باقرنیا، نشر موسسه تیسرا ساغر مهر، ۱۳۹۳
۲. مطالعات و گردشگری و علوم اجتماعی، هولدن اندرو، ترجمه رضا رضوانی، مشهد، پژوهشکده گردشگری جهاد
۳. جهانگردی؛ ارتباطی میان فرهنگی (مطالعه تطبیقی الگوی غربی و الگوی اسلامی)، همایون محمد هادی، تهران انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۸۴
۴. سیاست های گردشگری کشورها (مطالعه تطبیقی)، حمید زرقام بروجنی و شالبافان علی اصغر، تهران نشر مهکامه.
۵. گردشگری در جهان اسلام، جعفر جعفری و اسکات نونل، ترجمه مهدی رمضانزاده و همکاران، تهران نشر مهکامه، ۱۳۹۳

عنوان درس به فارسی: مبانی فلسفه و حکمت هنر

نوع درس و واحد		Introduction to philosophy and theosophy of art		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی □			دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی □			دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری ■	۲		تعداد واحد:
	پروژه/ رساله / پایان نامه □	۳۲		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

آشنایی با مبانی فلسفه و حکمت هنر به منظور شناخت و بهره گیری از آن در فعالیتهای فرهنگی، ارتباطی و تبلیغی

اهداف ویژه:

پ) سرفصل ها:

بخش اول: کلیات فلسفه هنر

- ۱- چیستی فلسفه هنر
- ۲- هنر، زیبایی، تخته و صنعت
- ۳- بازنمایی و محاکات
- ۴- تجربه زیبایی شناسانه
- ۵- فرم
- ۶- کلمه و بیان
- ۷- خط و فضا
- ۸- صوت و موسیقی
- ۹- نور و تصویر

بخش دوم :هنر و فلاسفه غرب

- ۱- هنر و زیبایی در آرای فلاسفه کلاسیک افلاطون، ارسطو، فلوپین
- ۲- هنر و زیبایی در آرای فلاسفه مسیحی آگوستین، اکویناس
- ۳- هنر و زیبایی در آرای فلاسفه معاصر گوتته، کانت، هگل، نیچه، هایدگر
- بخش سوم : فلسفه هنر اسلام
- ۱- هنر و ز:
- ۲- هنر و ز:
- ۳- هنر و ز:

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. فلسفه هنر و زیبایی، به کوشش ابوالحسن غفاری، تهران، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۲. فلسفه هنر مسیحی و شرقی، آناندا کوماراسوامی، ترجمه و شرح امیرحسین ذکریگو، تهران، انتشارات فرهنگستان هنر، چ اول ۱۳۸۶
۳. پیش درآمدی بر حکمت هنر اسلامی، حمیدرضا صارمی، محمدامین شاه محمدی دانشور، تهران، نشر آفتاب توسعه، چ اول ۱۳۹۴
۴. انقطاع صورت، مرتضی آوینی، تهران، نشر ساقی، ۱۳۸۸.
۵. هنر معقول: با ابتدا به آرا و آثار آیت الله جوادی آملی، بهروز عوض پور، تبریز، موعام، ۱۳۹۴.

عنوان درس به فارسی: معناشناسی			
عنوان درس به انگلیسی:		semantics	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:	جبرانی ☐	نظری ☒	
دروس هم نیاز:	تخصصی الزامی ☐	عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	پروژه/ رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

آشنایی با مفهوم معنا به عنوان محور مطالعات ارتباطات و فرهنگ و پیوند دهنده این رشته با بسیاری از رشته‌های علوم انسانی و اسلامی

اهداف ویژه:

پ) سرفصل‌ها:

- ۱- چیستی معناشناسی
 - چیستی زبان
 - نسبت زبان و اندیشه
 - خانواده‌های زبانی
- ۲- زبان و دانشهای مربوط به آن
 - کاربردشناسی
 - ریشه‌شناسی
 - تفسیر (هرمنوتیک)
- ۳- روابط معنایی
 - هم‌نشینی و جانمایی
 - میدانهای معنایی
- ۴- ابهام و ابهام‌زدایی
 - شمول معنایی
 - هم‌معنایی
- ۵- سیاقهای درون و برون متنی
 - تغییر معنا: توسعه، تضییق، نقل و ...
 - تقابل معنایی
 - نشاننداری
- ۶- کاربردهای معناشناسی در مطالعات
 - ۷- کاربردهای معناشناسی در مطالعات

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
- آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. قائمی‌نیا، علیرضا، معناشناسی ۱، قم، انتشارات حوزه و دانشگاه، ۱۴۰۱.
۲. پاکتچی، احمد و آذینا افراشی، رویکردهای معناشناختی در مطالعات قرآنی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۹۹.
۳. حق‌بین، فریده، زبان شناسی ایرانی، تهران، نشر مرکز، ۱۳۹۲.
۴. دین محمدی، غلامرضا، مبانی زبان شناسی در جهان اسلام، تهران، دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۵.
۵. صفوی، کورش، درآمدی بر معنی‌شناسی، انتشارات سوره مهر، تهران، ۱۳۸۷.

عنوان درس به فارسی: آشنایی با کلام اجتماعی

نوع درس و واحد		Introduction to social theology		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی □			دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی □			دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری ■			تعداد واحد:
	پروژه/ رساله / پایان نامه □			تعداد ساعت:
		۲	۳۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با بنیادهای نظری کلام متقدم و معاصر اسلامی به منظور توانایی بهره گیری از بینش و زبان کلامی (دینی - قرآنی) برای تبیین مسائل فرهنگی و ارتباطی جهان معاصر

اهداف ویژه:

پ) سرفصل ها:

۱- جریانهای اصلی کلامی در جهان اسلام (شخصیتهای، مفاهیم، روشها و آثار)

- معتزله متقدم و معاصر
- امامیه متقدم و معاصر
- ۲- روش شناسی (از منظری قرآنی، منطقی و ارتباطی)
 - رویکرد استدلالی - برهانی
 - رویکرد اقناعی - خطابی
- ۳- مسائل تاریخی و بنیادی کلام
 - مسئله ایمان و ارتداد
 - مسئله امامت و خلافت
- ۴- مسائل فرهنگی - ارتباطی کلام معاصر
 - بحران جنگ
 - بحران جنسی
 - بحران طبیعت

- اشاعره متقدم و معاصر
- رویکرد گفتگویی - جدالی

• مسئله عقل و

- مسئله آ؛
- مسئله ت؛
- مسئله ف؛

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال
آزمون پایانی

۵۰ درصد

۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. برنجکار، رضا. (۱۳۹۳). روش شناسی علم کلام: اصول استنباط و دفاع در عقاید. قم: دارالحدیث.
۲. جبرئیلی، محمدصفر. (۱۳۸۷). فلسفه دین و کلام جدید. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه.
۳. طاهرزاده، اصغر. (۱۳۸۷). گزینش تکنولوژی از دریچه بینش توحیدی. اصفهان: لب المیزان.
۴. نصر، سید حسین. (۱۳۸۵). قلب اسلام. ترجمه سید محمد صادق خرازی. تهران: نشرنی.
۵. نیبور، راینهولد. (۱۳۸۹). انسان اخلاقی و جامعه غیر اخلاقی. ترجمه رستم فلاح. تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.

عنوان درس به فارسی: فلسفه فناوری و رسانه

Philosophy of technology and media		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد		
نظری ☒ / جبرانی ☐		دروس پیش نیاز:
عملی ☐ / تخصصی الزامی ☐		دروس هم نیاز:
نظری-عملی ☐ / تخصصی اختیاری ☒	۲	تعداد واحد:
پروژه / رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تمرکز این درس بر فهم فناوری به خصوص فناوریهای رسانه‌ای در چارچوب مفاهیم فلسفی است.

اهداف ویژه:

پ) سرفصل‌ها:

۱- رویکردهای پدیدارشناختی

• هایدگر و دون آیدی و ...

۲- رویکردهای پساساختارگرایانه

• دریدا و فوکو و ...

۳- رویکردهای سیستمی و تحلیلی

• لومان و فلوری و ...

۴- رویکردهای الهیاتی

• ژاک ال و سوزان جورج و ...

• تحلیل‌های فلسفی، عرفانی و الهیاتی متفکران مسلمان

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. قائمی‌نیا، علیرضا. الهیات سایبر. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۴۰۰.
۲. ون لون، یوست. تکنولوژی رسانه‌ای از منظر انتقادی. ترجمه‌ی احد عقیلان. تهران: همشهری، ۱۳۸۸.
۳. حسینی، حسن. زیبایی‌شناسی و فلسفه رسانه؛ تهران: مهر نیوشا، ۱۳۸۸.
۴. خندان، محمد. فلسفه اطلاعات. تهران: نشر چاپار، ۱۳۸۸.
۵. کاجی، حسین. فلسفه تکنولوژی دون آیدی: پاسخی به دترمینیسم تکنولوژیک؛ تهران: هرمس، ۱۳۹۲.

عنوان درس به فارسی: اخلاق ارتباطات و رسانه

عنوان درس به انگلیسی: Ethic of communication and media		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:		تئوری ☒ / جبرانی ☐
دروس هم نیاز:		عملی ☐ / تخصصی الزامی ☐
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ / تئوری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	پروژه/ رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

آشنایی با مسائل و مفاهیم اخلاق ارتباطات و رسانه

اهداف ویژه:

پ) سرفصل ها:

- هویت و بحران هویت
- جنسیت و مسائل جنسی
- عدالت و تبعیض
- مالکیت و سرقت معنوی
- جنگ مجازی
- تحریم و سانسور
- آزادی و کنترل
- بیهودگی و پرسه زنی
- به نمایش گذاشتن و برهنگی
- حریم خصوصی و تجسس
- شایعه و پیامهای جعلی
- مصرفگرایی و تبلیغات

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. میرباقری، محمد مهدی (۱۳۹۲)؛ نگاهی بنیادین به نسبت اخلاق و فن آوری اطلاعات؛ قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف
۲. شهریاری، حمید (۱۳۸۹)؛ اخلاق فناوری اطلاعات؛ قم: دانشگاه قم
۳. کاپورو، رافائل و دیگران. اخلاق اطلاعات و فضای مجازی (مجموعه مقالات). ترجمه محمد خندان. تهران: سوره مهر، ۱۴۰۰.
۴. عبدالرحمن، طه. دین الحیاء: من الفقه الائتماری الی فقه الائتمانی، بیروت: موسسه العربیه لل فکر و الابداع، ۲۰۱۷.
۵. روحانی، محمدرضا و حسین بابائی مجرد. نگاهی اسلامی به اخلاق رسانه. تهران: دفتر مطالعات و برنامه ریزی رسانه ها،

عنوان درس به فارسی: جامعه‌شناسی فرهنگی فضای مجازی

عنوان درس به انگلیسی: Cultural Sociology of virtual space		نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:		جبرانی ☐ نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی الزامی ☒ عملی ☐
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	پروژه/رساله/پایان‌نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با مسائل و ابعاد اجتماعی و فرهنگی فضای مجازی در چارچوب ادبیات نظری جامعه‌شناسی فرهنگی و مطالعات ارتباطات.

اهداف ویژه:

پ) سرفصل‌ها:

- آشنایی با فناوری‌های اطلاعات

○ تاریخ اینترنت در جهان و ایران (پروژه آرپانت)

○ وب ۱ و ۲ و ۳ و ۴

- جامعه مجازی

○ ساختارهای دیجیتال: سیاسی و اقتصادی

▪ شرکت‌های مجازی: راهبردهای تبلیغاتی و سودآوری

- زیرساخت‌ها و نرم‌افزارها
- شبیه‌سازی‌ها و واقعیت‌های افزوده
- دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی
- کنشگری دیجیتال: فرهنگی و اجتماعی
- هویت‌های مجازی
- جنبش‌های دیجیتال

- مسائل فرهنگی فضای مجازی

- دین
- جنسیت
- قدرت
- اعتیاد مجازی
- اقتصاد اطلاعات
- آموزش
- جرائم سایبری

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. بل، دیوید (۱۳۸۹)، درآمدی بر فرهنگ‌های سایبر، ترجمه مسعود کوثری و حسین حسینی، تهران: جامعه‌شناسان.
۲. جرج، سوزان (۱۳۹۰)؛ دین و تکنولوژی در قرن بیست و یکم (ایمان در دنیای الکترونیکی)؛ مترجم علی اصغر دارایی؛ تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
۳. صفدری، ابوطالب (۱۴۰۱)، کتاب کنش جمعی آنلاین در رسانه‌های اجتماعی، تهران: سوره مهر.
۴. فیروزآبادی، سید ابوالحسن (۱۳۹۹)، درآمدی بر حکمرانی فضای مجازی، تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
۵. قائمی‌نیا، علیرضا (۱۴۰۰). الهیات سایبر، تهران، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: نظریه‌های فضای مجازی

نوع درس و واحد		theories of virtual space		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی □	نظریه ارتباطات ۱		دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی ■			دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری □	۲		تعداد واحد:
	پروژه/رساله / پایان نامه □	۳۲		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با مفاهیم و نظریات مرتبط با فضای مجازی برای فهم و به کارگیری صورت‌های مختلف آن در فضای مجازی

اهداف ویژه:

پ (سرفصل‌ها):

- مفاهیم

- تکنولوژی
- مجاز
- دیجیتال
- فضای
- اطلاعات
- شبکه
- سایر
- هوش مصنوعی

۲- صورتهای فضای مجازی

- اینترنت و بسترهای اطلاعاتی
- شبکه‌های اجتماعی
- سیمای دیجیتال
- گوشی‌های تلفن همراه
- وبها و ماشینهای انسان‌نما
- رمز ارزها
- بازیهای رایانه‌ای
- تلویزیونهای تعاملی
- سکوهاى اینترنتى (پلتفرم)

۳- مباحث نظری

- قدرت و مقاومت (شیلر)
- اخلاق اطلاعات (فلوریدی و کاپورو)
- دین و فضای مجازی
- هنر و فناوری (بنیامین)
- زمان و مکان (اینیس)
- واقعیت و مجاز (بودریار)
- فوس (ع)

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد
- آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. بل، دیوید (۱۳۸۹)؛ درآمدی بر فرهنگ‌های سایبر؛ ترجمه مسعود کوثری و حسین حسنی، انتشارات جامعه‌شناسان
۲. حسنی، محمد (۱۳۸۴)؛ موجودیت غرب و رسانه‌های تکنولوژیک؛ قم: مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما
۳. ون لون، یوست (۱۳۹۰)؛ تکنولوژی رسانه‌ای از منظری انتقادی؛ مترجم احد علیقلیان؛ ویراستار علمی بیژن عبدالکریمی. تهران: همشهری
۴. هایدگر، مارتین (۱۳۷۷). «پرسش از تکنولوژی». فلسفه تکنولوژی. مترجم شاپور اعتماد. تهران: نشر مرکز ۴۳-۴.
5. May, Ch. (ed) (۲۰۰۳). Key Thinkers of Information Society. London. Routledge

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: سیاست گذاری فضای مجازی در ایران

نوع درس و واحد		Polycymaking of virtual space in Iran		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی □			دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی ■			دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری □	۲		تعداد واحد:
	پروژه/رساله / پایان نامه □	۳۲		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی با مسائل فضای مجازی در سطح حاکمیتی و شناخت بازیگران اصلی و تجارب جهانی در این زمینه

اهداف ویژه:

پ) سر فصل ها:

۱- مفاهیم و مجادلات نظری

- سیاستگذاری فضا یا سیاستگذاری محتوا
- از سیاستگذاری فضاها تا سیاستگذاری فضای مجازی
- شبکه ملی اطلاعات و شبکه جهانی اطلاعات
- فضاهای اصیل و فضاهای جدید: خانه و مسجد تا کافه و فضای مجازی
- فضای فیزیکی و فضای مجازی: امتداد یا استقلال
- فضای آزاد یا فضای کنترل (سایبر)

۲- مسائل اجتماعی

- آموزش مجازی
- خانواده و تربیت
- اقتصاد دیجیتال
- امنیت فضای مجازی
- استعمار مجازی
- اخلاق ۳۳. در فضای مجازی
- شهرت
- شایعه

۳- سازمانهای سیاستگذار در فضای مجازی: از شورای عالی فضای مجازی تا وزارت های ارتباطات، اطلاعات، ارشاد و صدا و سیما

۴- اسناد سیاستگذاری فضای مجازی در ایران: سیاست های کلی تا برنامه های توسعه و قوانین مجلس

۵- تجارب جهانی: سازمانهای جهانی سیاستگذار مانند ICAAN و NSA، اسناد جهانی سیاستگذاری

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. بیولا، کورنلیو و مارکوس هولمز (۱۳۹۵)، دیپلماسی دیجیتال: نظریه و عمل، مترجم: رعنا کاظمی، تهران: کتاب پارسه.
۲. عاملی، سید سعید رضا (۱۳۹۰)، رویکرد دوفضایی به آسیب ها، جرایم، قوانین و سیاست های فضای مجازی، تهران: انتشارات امیرکبیر.
۳. فیروزآبادی، سید ابوالحسن (۱۳۹۹)، درآمدی بر حکمرانی فضای مجازی، تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
۴. مک گوئیگان، جیم (۱۳۸۸)، بازاندیشی در سیاست فرهنگی، ترجمه مرتضی قلیچ و نعمت الله فاضلی، تهران: دانشگاه امام صادق علیه السلام.
5. Mueller, M. (2002). Ruling the root: Internet governance and the taming of cyberspace. Cambridge, MA: MIT Press.

(ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: مبانی ارتباطات میان فرهنگی

عنوان درس به انگلیسی:		Foundations of Intercultural Communication		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:		نظریه و تحلیل فرهنگی		جبرانی ☐ نظری ☐
دروس هم نیاز:				تخصصی الزامی ☒ عملی ☐
تعداد واحد:		۲		تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:		۳۲		پروژه/ رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

آشنایی با مفاهیم، مبانی و موانع ارتباطات میان فرهنگی و بین فرهنگی در سطوح گوناگون و جایگاه ارتباطات در میان فرهنگهای مختلف در گذشته و حال به ویژه جوامع اسلامی

اهداف ویژه:

پ (سر فصل ها):

- نقش تاریخ، قدرت و هویت در ارتباطات میان فرهنگی
- جهانی شدن فرهنگ و نقش آن در ارتباطات میان فرهنگی
- آسیب شناسی ارتباطات میان فرهنگی در ملل مختلف به ویژه جوامع اسلامی
- مطالعه نمونه های ارتباطات میان فرهنگی در جهان اسلام مانند حج و اربعین
- نقش ارتباطات میان فرهنگی در تنش زدایی و همبستگی مردم جهان به ویژه جهان اسلام
- کلیات: تعاریف، تاریخچه، مفاهیم و حوزه های ارتباطات میان فرهنگی و بین فرهنگی
- تنوع فرهنگها، تفاوتها و تمایز فرهنگی در میان کشورهای مختلف و نقش آنها در ارتباطات میان فرهنگی
- نقش ارتباطات کلامی و غیر کلامی در ارتباطات میان فرهنگی
- ارتباطات میان فرهنگی اسلامی و نقش آن در تبلیغ و دعوت
- نقش زبان، معنا و نشانه در ارتباطات میان فرهنگی
- نقش دیپلماسی گفته "....." - "....." - یان فرهنگی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. ارتباطات بین الملل و میان فرهنگی، حمید مولانا، تهران: کتاب نشر، ۱۳۹۱
۲. همشناسی فرهنگی: الگوی قرآنی ارتباطات میان فرهنگی، سید محمد علی غمامی، علی اصغر اسلامی تنها، تهران، انتشارات پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، و دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۶
۳. پیوند تفاوتها، ویلیام گادیکنست با ترجمه علی کریمی (مله) و مسعود هاشمی، تهران، موسسه مطالعات ملی، ۱۳۸۳
۴. جهانگردی: ارتباطی میان فرهنگی محمد هادی همایون. تهران: دانشگاه امام صادق (ع) ۱۳۸۴

5. Martin, Judith, and Thomas Nakayama. Intercultural communication in contexts. New York: McGraw-Hill, 2010.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: جغرافیای فرهنگی و معرفتی جهان اسلام

عنوان درس به انگلیسی:		Cultural and epistemic geography of islamic world		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:				جبرانی ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:				تخصصی الزامی ☒ عملی ☐
تعداد واحد:		۲		تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲		پروژه/رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- شناخت تنوعات فرهنگی درون جهان اسلام

اهداف ویژه:

پ) سرفصل ها:

- مفاهیم و نظریه ها: جغرافیای فرهنگی، قلمرو، هارتلند، تمدن

و تنوع

- غرب: شمال آفریقا
- شمال: ترکیه و شامات

- مرکز: شبه جزیره
- شرق: ایران و هند

ابعاد جغرافیای تمدنی جهان اسلام

- متفکران
- زبانها
- هنر
- سبک زندگی
- رسانه ها

- مکانهای طبیعی
- مذاهب
- فرق
- جنبش ها

- اندیشه ها

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. افروغ، عماد، حمید مولانا، محمدعلی تسخیری، اصغر افتخاری، سیدسعیدرضا عاملی و، جهانی شدن و جهان اسلام، تهران، مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، ۱۳۸۸.
۲. بابایی، حبیب الله، تنوع و تمدن، قم، پژوهشگاه فرهنگ و علوم اسلامی، ۱۳۹۹.
۳. حاتمی، محمدرضا، دایره المعارف جنبش های اسلامی، تهران، پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، ۱۳۹۲.
۴. شرفی، حجت اله؛ «مبانی جغرافیای فرهنگی»، کرمان: نشر دانشگاه شهید باهنر کرمان، ۱۳۹۴
۵. جغرافیای جهان اسلام آشنایی با کشورهای اسلامی قلمرو اقلیت های مسلمان، گلی زواره، غلامرضا، قم، انتشارات موسسه امام خمینی (ره)، ۱۳۸۹

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: دیپلماسی فرهنگی

عنوان درس به انگلیسی:		Cultural Diplomacy		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:				جبرانی ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:				تخصصی الزامی ☒ عملی ☐
تعداد واحد:		۲		تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲		پروژه/رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

آشنایی با ارتباطات میان فرهنگی، رسانه ها و مفاهیم هویت ملی در بسترهای محلی، منطقه ای و بین المللی

اهداف ویژه:

پ) سرفصل ها:

- ۱- مفاهیم: عموم، دیپلماسی، فرهنگ
- ۲- رویکردهای نظری مانند رتوریک
- ۳- حوزه های دیپلماسی فرهنگی: رسانه ای، رویدادهای ورزشی، جشنواره های هنری، گردشگری، علمی
- ۴- دیپلماسی فرهنگی در جهان اسلام
- رویدادها: حج، اربعین، راهپیمایها و ...
- سازمانها: سازمان همکاری اسلامی، تقریب مذاهب، جماعت تبلیغ، سازمان های دعوت و اوقاف، الازهر و ...
- فضاها: مساجد، مدارس، حرم و میدانها و ...
- ۵- دیپلماسی فرهنگی در غرب
- رویدادهای مدرن مانند المپیک
- سازمانهای مدرن مانند یونسکو
- فضاها: مدرن مانند پارکها و کافه ها و رستورانها

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- نقش سازمان آیسکو در شناسایی ظرفیتهای فرهنگی جهان اسلام، کریمی، غلامرضا تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، ۱۳۸۷
- دیپلماسی فرهنگی و رایزن فرهنگی، صالحی امیری، سید رضا تهران: مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشارات بین المللی الهدی. ۱۳۹۳
- سیاستگذاری فرهنگی در فرانسه: دولت و هنر، با مقدمه ژان کلود کریر، ایوبی، حجت الله تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی سمت، ۱۳۸۸
- درآمدی بر دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، حاجیانی، ابراهیم و حامد ایرانشاهی، تهران: ابزار معاصر تهران. ۱۳۹۳
- دیپلماسی فرهنگی ایالات متحده آمریکا در خاورمیانه (مطالعه موردی ایران اسفندیاری، احمد و سیدصاحب صادقی)، تهران: خبرگزاری فارس. ۱۳۹۲

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

عنوان درس به فارسی: بلاغت؛ نظریه و نقد

نوع درس و واحد		Rhetoric: theories and critic		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ☒	جبرانی ☐	نظریه ارتباطات ۱		دروس پیش نیاز:
عملی ☐	تخصصی الزامی ☒			دروس هم نیاز:
نظری-عملی ☐	تخصصی اختیاری ☐	۲		تعداد واحد:
	پروژه/رساله / پایان نامه ☐	۳۲		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

آشنایی با بلاغت غربی و اسلامی به عنوان یکی از قدیمی ترین سنتهای نظریه پردازی ارتباطات، که با نظریه پردازی متون قدیمی و قدسی شکل گرفته است.

اهداف ویژه:

پ) سر فصل ها:

۱- مفاهیم: بلاغت، خطابه، رتوریک، بوطیقا و شعر

۲- نظریه های یونانی و مدرن رتوریک: ارسطو، افلاطون، کنت بورک، سونیا فاس، والتر فیشر

۳- نظریه های اسلامی بلاغت: جاحظ، جرجانی، سکاکي، فارابی، خواجه نصیر

۴- کاربردهای فرهنگی و ارتباطی بلاغت: نقد رسانه ای و نقد متن

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. استعاره های مفهومی و فضاهاى قرآن، علیرضا قائمی نیا، نشر پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۹۹
۲. استعاره هایی که با آن زندگی می کنیم، جورج لیکاف، نشر علم
۳. بلاغت تصویر، محمود فتوحی، نشر سخن، ۱۳۸۵
۴. تاریخ و تطور علوم بلاغت، شوقی ضیف، ترجمه محمد رضا ترکی، سمت، ۱۳۹۳
5. Rhetorical Criticism: Exploration and Practice, fifth edition ,Sonja K. Foss ,Waveland Press, USA,2018.

عنوان درس به فارسی: آشنایی با الگوهای تبلیغی - ارتباطی ادیان

نوع درس و واحد		Introduction to religions propagation and communication models		عنوان درس به انگلیسی:
نظری	جبرانی			دروس پیش نیاز:
عملی	تخصصی الزامی			دروس هم نیاز:
نظری-عملی	تخصصی اختیاری	۲		تعداد واحد:
پروژه/رساله / پایان نامه		۳۲		تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

شناخت ادیان فعال و زنده جهان و شناخت الگوهای گسترش آنها

اهداف ویژه:

پ) سرفصل ها:

۱- آشنایی با ادیان زنده (تاریخ شکل گیری، تحولات معاصر و شخصیت های

برجسته)

• اسلام، مسیحیت و یهود؛ مذاهب و فرقه ها

○ علم و نهاد علم

○ هنر و معماری

○ مصرف و سبک زندگی

۳- آشنایی با عرصه های رسانه ای تبلیغ ادیان و مذاهب: سینما، تلویزیون،

کتاب، فضای مجازی و ...

• حوزه علمیه قم

• حوزه علمیه نجف

• جامعه الازهر مصر

و همچنین جماعت تبلیغ، تبشیریه و میسیونری، فراماسونری، وهابیت،

کابالا، بهائیت، انجمن حجیه، دراویش

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. احمدی، عبدالهادی، مبانی و شاخص های فکری جماعت تبلیغ، قم، زمزم هدایت وابسته به پژوهشکده علوم اسلامی امام صادق (ع)، ۱۴۰۰.

۲. آیشهورن، ورنر، دانشنامه فشرده ادیان زنده، ترجمه صفای اصفهانی، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۹.

۳. تسخیری، محمد علی، «رسالت ما: تقریب در اندیشه، وحدت در عمل»، تهران، مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، ۱۳۹۲.

۴. رهبر، محمد تقی، پژوهشی درباره ی تبلیغ، قم، بوستان کتاب، ۱۳۹۱.

۵. صدر، موسی، ادیان در خدمت انسان: جستارهایی درباره دین و مسائل جهان معاصر، ترجمه حورا صدر، موسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر، ۱۳۹۴.

• ندوه العلما هند

• مدارس واتیکان

عنوان درس به فارسی: روابط عمومی: نظریه و کاربرد

نوع درس و واحد		Public Relation: theory and practice		عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی □			دروس پیش نیاز:
عملی □	تخصصی الزامی ■			دروس هم نیاز:
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری □			تعداد واحد:
	پروژه/ رساله / پایان نامه □			تعداد ساعت:
		۲	۳۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

فهم جریان اثرگذار در ارتباطات جهانی و در عین حال آشنایی با راهبردها و فنون کاربردی روابط عمومی

اهداف ویژه:

پ) سرفصل ها:

۱- مفهوم روابط عمومی

• تاریخ ایده‌ی روابط عمومی: از ادوارد برنیز تا حمید

نظقی در ایران

• تمایز مفهومی عموم با توده، جماعت و گروه

• تبیین مفهوم رابطه در «ارتباطات رابطه‌ای»

(relational communication)

• تمایز نقش روابط عمومی با بازاریابی، تبلیغات و

ژرنالیسم

• مدیریت رسانه

• مدیریت تصویر

۴- راهبردهای روابط عمومی

• تولید معنا: شناسایی میان ذهنیت مخاطبان و دال

مرکزی گفتگمانی

• تولید نماد: شناسایی نمادها، شعارها و پیامهایی برای

بیان هویت و ابراز تعلق به آن

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد

آزمون پایانی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. آولت، فیلیپ و دیگران، روابط عمومی، ترجمه داود ایزدی و سید محمد اعرابی، تهران، دفتر پژوهشهای فرهنگی، ۱۳۹۰.

۲. برنیز، ادوارد، صنعت پروپاگاندا، تهران، دانشگاه امام صادق علیه السلام، ۱۳۹۷

۳. چامسکی، نوآم، کنترل رسانه‌ها، ترجمه ضیاء خسروشاهی، تهران، درس، ۱۳۸۳.

۴. صبری، حمید و باقرساروخانی، حسن بشیر، حمید مولانا، علی اکبر فرهنگی، وحید عقیلی، یحیی کمالی، دایره‌المعارف روابط عمومی ایران، تهران،

هماد، ۱۳۹۷.

۵. عاملی، سید سعید رضا، روابط عمومی دوفضایی، تهران، سیمای شرق، ۱۳۹۴.

نی،

دهنده

ی جریان

• ارتباطات داخلی

• مدیریت اطلاعات

• تولید رو

رویدادهای رسانه‌ای

• تولید اط

یافتن اطلاعات و گر